

บทที่ 5
ต้นแบบชิ้นงาน
ระบบฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ต้นแบบชิ้นงานที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือระบบการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รายละเอียดของต้นแบบชิ้นงานประกอบด้วย

ตอนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย

- 1.1 หลักการและเหตุผล
- 1.2 วัตถุประสงค์
- 1.3 ผลการวิเคราะห์ระบบปัจจุบัน
 - 1.3.1 สภาพสภาพปัจจุบัน
 - 1.3.2 องค์ประกอบของสภาพปัจจุบัน
 - 1.3.3 หน้าที่/ทิศทาง/ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
 - 1.3.4 ขั้นตอนระบบปัจจุบัน
 - 1.3.5 แบบจำลองระบบปัจจุบัน
 - 1.3.6 วิพากษ์ระบบปัจจุบัน

ตอนที่ 2 รายละเอียดระบบ ประกอบด้วย

- 2.1 สรุประบบใหม่
- 2.2 องค์ประกอบระบบใหม่
- 2.3 การกำหนดขั้นตอนของระบบใหม่
- 2.4 แบบจำลองระบบใหม่
- 2.5 การกำหนดหน้าที่/ทิศทาง/ความสัมพันธ์และความสัมพันธ์

ตอนที่ 3 การนำไปใช้ ประกอบด้วย

- 3.1 เงื่อนไขการนำไปใช้
- 3.2 มาตรการและวิธีการนำไปใช้
- 3.3 การประเมิน

สรุปสาระสำคัญ

1. หลักการและเหตุผล

ในสภาพปัจจุบันวิชาชีพมีความสำคัญ โดยเฉพาะรัฐบาลมีการสนับสนุนให้ทุกหมู่บ้านจัดทำโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อใช้ทักษะวิชาชีพที่คนในแต่ละตำบลมีศักยภาพในการสร้างงานสร้างรายได้เป็นของตนเอง รวมถึงมีการพัฒนาระบบธุรกิจขนาดย่อมหรือ SME. ซึ่งมุ่งพัฒนาคนสร้างงานและรายได้เป็นของตนเอง ความจำเป็นที่สถานศึกษาจะมีบทบาทสำคัญในการกระจายโอกาสทางการศึกษาสู่ประชาชนทั่วไปให้มีการศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตลอดชีวิตแก่ประชาชนทุกระดับ และทุกอาชีพทุกชุมชน ทุกท้องถิ่น และทุกเวลานั้น ยิ่งเพิ่มมากขึ้น ภายใต้กระแสโลกยุคโลกาภิวัตน์ ที่ความรู้ต่าง ๆ ได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และภายใต้ความกดดันที่จะให้พลเมืองของชาติมีความรู้ที่ทันสมัย เพื่อสมรรถภาพแห่งการแข่งขัน อันเข้มข้นทางเศรษฐกิจและสังคมของชาติต่าง ๆ ที่ยิ่งเพิ่มมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาซึ่งจะต้องรับภาระเพิ่มขึ้นในการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป จะต้องมีส่วนสำคัญหลากหลาย ทั้งหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นและระยะยาว ตามปรัชญาการศึกษาที่ก้าวไปไกลในเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต ที่มุ่งเน้นการระดมทรัพยากรทั้งมวลที่มีอยู่ในสังคมมาใช้พัฒนาความรู้ ความคิด และความสามารถของประชาชนทุกวัย ทุกระดับการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ยั่งยืน นำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาหน่วยงานหนึ่งซึ่งนอกจากจัดการเรียนการสอนในระบบแล้ว ยังมีส่วนในการจัดการศึกษานอกระบบโดยมีการเปิดสอนหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ทั้งในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และช่างอุตสาหกรรมเพื่อให้ตรงกับความต้องการของประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาคนในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างรายได้แก่หน่วยงานในสังกัดของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามแผนการปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศ ซึ่งจะจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลและกลุ่ม ในขณะเดียวกันจะสร้างภาพลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ให้เป็นสถาบันการศึกษาด้านวิชาชีพที่โดดเด่นยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

3. สาระสรุป

ระบบการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นแนวทางและขั้นตอนการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่เหมาะสมสำหรับบุคคลทั่วไป ซึ่ง

ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ ปรัชญา, ปณิธาน, นโยบาย, บุคลากรฝ่ายจัดฝึกอบรม วิชาชีพ, ความจำเป็นการฝึกอบรม, ข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ต้องฝึกอบรม, วัตถุประสงค์การฝึกอบรม, หลักสูตรการฝึกอบรม, เทคนิคการฝึกอบรม, การเขียนโครงการฝึกอบรม, ช่วงเวลาและระยะเวลา ในการฝึกอบรม, วิทยากร, ผู้เข้ารับการฝึกอบรม, สถานที่ฝึกอบรม, งบประมาณการฝึกอบรม, การประเมินผลและติดตามผล จากองค์ประกอบของระบบสามารถกำหนดขั้นตอนการฝึกอบรม ได้ 9 ขั้นตอนคือ (1) การกำหนดปรัชญา ปณิธาน และนโยบายการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตร ระยะสั้น (2) การกำหนดบุคลากรฝ่ายจัดฝึกอบรม (3) การกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรม (4) การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึกอบรม (5) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม (6) การสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นและการกำหนดเทคนิค ในการฝึกอบรม (7) การจัดโครงการฝึกอบรม การกำหนดช่วงเวลา ระยะเวลา วิทยากร ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สถานที่ และงบประมาณการฝึกอบรม (8) การดำเนินการฝึกอบรม (9) การประเมิน และการติดตามผลการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 การดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สามารถดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่ชัดเจน

4.2 การดำเนินงานของแผนฝึกอบรมและการศึกษาพิเศษมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ตอนที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันความจำเป็นที่สถานศึกษาจะมีบทบาทสำคัญในการกระจายโอกาสทางการศึกษาสู่ประชาชนทั่วไปให้มีการศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตลอดชีวิตแก่ประชาชนทุกระดับ และทุกอาชีพทุกชุมชน ทุกท้องถิ่น และทุกเวลานั้น ยิ่งเพิ่มมากขึ้นทุกทีภายใต้กระแสโลกยุคโลกาภิวัตน์ ที่ความรู้ต่าง ๆ ได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและภายใต้ความกดดันที่จะให้พลเมืองของชาติมีความรู้ที่ทันสมัย เพื่อสมรรถภาพแห่งการแข่งขันอันเข้มข้นทางเศรษฐกิจและสังคมของชาติต่าง ๆ ที่ยิ่งเพิ่มมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาซึ่งจะต้องรับภาระเพิ่มขึ้น ในการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป จะต้องมียุทธศาสตร์อันหลากหลาย ทั้ง หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นและระยะยาว ตามปรัชญาการศึกษาที่ก้าวไปไกลในเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต ที่มุ่งเน้นการระดมทรัพยากรทั้งมวลที่มีอยู่ในสังคมมาใช้พัฒนาความรู้ ความคิด และความสามารถของประชาชนทุกวัย ทุกระดับการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ยั่งยืน นำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและอยู่รอดได้ภายใต้ยุคแห่งการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นทุกที ทั้งในปัจจุบัน

และอนาคต อีกทั้งหน่วยงานการศึกษาของรัฐต่างตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพอิสระ จึงได้มีโครงการส่งเสริมให้นักศึกษาออกไปประกอบอาชีพอิสระ เช่น กรมอาชีวศึกษา มีโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลมีโครงการฝึกอบรมการบริหารธุรกิจขนาดย่อม และทบวงมหาวิทยาลัยร่วมกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีโครงการฝึกอบรมบัณฑิตเข้าสู่อาชีพอิสระเป็นต้น จะเห็นได้ว่าแนวโน้มการประกอบอาชีพอิสระมีสูงขึ้น

การฝึกอบรมวิชาชีพจึงเป็นกระบวนการเพิ่มเติมความสามารถทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานในการทำงานให้มีประสิทธิภาพขึ้น และส่วนหนึ่งเป็นการพัฒนาคนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา หน่วยงานหนึ่งซึ่งนอกจากจัดการเรียนการสอนในระบบแล้ว ยังมีส่วนในการจัดการศึกษานอกระบบ (Non-Formal Education) โดยมีการเปิดสอนหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เพื่อให้ตรงกับความต้องการของประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาคนในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างรายได้แก่หน่วยงานในสังกัดของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามแผนการปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศ ซึ่งจะจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลและกลุ่ม ในขณะเดียวกันจะสร้างภาพลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ให้เป็นสถาบันการศึกษาด้านวิชาชีพที่โดดเด่นยิ่งขึ้น

ปัจจุบันสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เปิดหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพหลายหลักสูตร โดยมีรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม เป็นผู้บริหารงาน กระจายนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบด้วยหลักสูตรฝึกอบรมไป 40 วิทยาเขตทั่วประเทศ ซึ่งมอบหมายให้แต่ละวิทยาเขตดำเนินนโยบายการฝึกอบรมเป็นอิสระ ทำให้ระบบการจัดการฝึกอบรมแต่ละวิทยาเขตจึงมีความแตกต่างกันตามการจัดโครงสร้างการบริหารของแต่ละวิทยาเขต บางวิทยาเขตขอทุนสนับสนุนจากทางสถาบันหรือหน่วยงานอื่น ๆ บางวิทยาเขตจัดทำโดยใช้เงินจากเงินผลประโยชน์มาจัดฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

จากการศึกษารายงานประจำและสารสนเทศปีพบว่าปัญหาบางส่วนที่กล่าวมาสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดในทางปฏิบัติ คือ (1) การประเมินผล (2) การติดตามผล (3) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (4) ช่วงเวลาการรับสมัคร (5) ระยะเวลาในการฝึกอบรม (6) เอกสารและเนื้อหาประกอบการฝึกอบรม (7) รับผิดชอบได้จำนวนจำกัด (8) สถานที่ ดังนั้น เพื่อให้การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นนี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงต้องสร้างระบบการฝึกอบรมวิชาชีพ

หลักสูตรระยะสั้นที่มีองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ และขั้นตอนของระบบที่จัดเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการนำระบบการฝึกอบรมไปให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งระบบการฝึกอบรมจะช่วยสร้างความมั่นใจให้การการบริหารงานการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น เป็นการประหยัดเวลาและงบประมาณ มีโอกาสตรวจสอบความก้าวหน้า แก้ไขปัญหาในการดำเนินการฝึกอบรม และช่วยพัฒนาการฝึกอบรมวิชาชีพให้ได้ระบบการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาระบบการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อให้การฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีองค์ประกอบและขั้นตอนที่ชัดเจน

2.2.2 เพื่อแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ และขั้นตอนการดำเนินการของระบบการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

2.2.3 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางได้ตามความเหมาะสม

3. ผลการวิเคราะห์ระบบ

3.1 สภาพสภาพปัจจุบัน

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เปิดหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพหลายหลักสูตร โดยมีรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม เป็นผู้บริหารงาน กระจายนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบด้วยหลักสูตรฝึกอบรมไป 40 วิทยาเขตทั่วประเทศ ซึ่งมอบหมายให้แต่ละวิทยาเขตดำเนินนโยบายการฝึกอบรมเป็นอิสระ ทำให้ระบบการจัดการฝึกอบรมแต่ละวิทยาเขตจึงมีความแตกต่างกันตามการจัดโครงสร้างการบริหารของแต่ละวิทยาเขต บางวิทยาเขตขอทุนสนับสนุนจากทางสถาบันหรือหน่วยงานอื่นๆ บางวิทยาเขตจัดทำโดยใช้เงินจากเงินผลประโยชน์มาจัดฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเอง

การดำเนินงานภายในแผนกฝึกอบรมและการศึกษาพิเศษของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สามารถแบ่งออกได้ 2 รูปแบบ คือ

1. การจัดหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชน คือ ทางสถาบันจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ตามความต้องการของชุมชน และสถาบันจัดทีมวิทยากรเข้าไปฝึกอบรมวิชาชีพไปยังชุมชนที่เสนอความต้องการในการฝึกอบรมถึงที่ตั้งชุมชนเอง

2. การจัดฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแก่บุคคลทั่วไป คือ ทางสถาบันจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นขึ้น ตามความต้องการของบุคคลทั่วไป และศักยภาพในการจัดหลักสูตรวิชาชีพของแต่ละวิทยาเขต คณะ หรือสถาบัน โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพ ณ ที่ตั้งวิทยาเขต คณะ หรือ สถาบัน นั้น ๆ

การวิพากษ์ระบบปัจจุบัน

ในปัจจุบันการจัดฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลนั้นมีจุดประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาชีพสู่ประชาชนทั่วไป สามารถทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประกอบอาชีพได้วิธีการจัดฝึกอบรมวิชาชีพสามารถทำได้หลายวิธีการ เช่น การจัดฝึกอบรมวิชาชีพแก่ชุมชนซึ่งทางแผนกฝึกอบรมและการศึกษาพิเศษได้งบประมาณจากหน่วยงานของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลหรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีความประสงค์ให้เงินทุนในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพแก่ชุมชน เพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านวิชาชีพแก่ชุมชนที่มีความต้องการ ทางแผนกฝึกอบรมและการศึกษาพิเศษจะสอบถามหาความต้องการของชุมชนนั้นว่าต้องการฝึกอบรมวิชาชีพใด และวิชาชีพนั้นทางแผนกฝึกอบรมและการศึกษาพิเศษของวิทยาเขตนั้นสามารถจัดฝึกอบรมวิชาชีพนั้น ๆ ได้หรือไม่ จากนั้นทางแผนกฝึกอบรมและการศึกษาพิเศษก็จะประสานงานนัดวันที่จะเข้าไปฝึกอบรมจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม และสถานที่ฝึกอบรม เมื่อฝึกอบรมเสร็จเรียบร้อยทางแผนกก็จะทำรายงานส่งทางหน่วยงานผู้ให้งบประมาณจัดฝึกอบรม หรืออีกวิธีคือการจัดการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ที่จัดการฝึกอบรม ณ วิทยาเขต คณะวิชา หรือสถาบัน โดยในการจัดฝึกอบรมปัจจุบันแผนกฝึกอบรมและการศึกษาพิเศษจะทำการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่เปิดสอนแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อให้ผู้สนใจติดต่อและแสดงความจำนงเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยแต่ละหลักสูตรมีการแสดงรายละเอียดของชื่อวิชา ชื่อวิทยากร จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม เงินสนับสนุนการฝึกอบรม และมีการกำหนดจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมขั้นต่ำว่ามีจำนวนเท่าใด หากน้อยกว่านั้นจะไม่เปิดทำการฝึกอบรม จากนั้นเมื่อทราบความต้องการของประชาชนแล้ว จึงเริ่มจัดฝึกอบรมวิชาชีพตามวันและเวลาที่กำหนด เมื่อฝึกอบรมเสร็จแล้วจะมีการมอบประกาศนียบัตร และมีการประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยแบบสอบถาม และทำรายงานเสนอผู้บังคับบัญชา

ด้านการจัดการฝึกอบรมปัจจุบันไม่มีการกำหนดปรัชญา ปณิธาน และนโยบายการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่ชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญทำให้การจัดฝึกอบรมไม่มีแนวทาง และจุดหมายที่ชัดเจน ไม่สามารถประเมินความสำเร็จของการฝึกอบรมแต่ละครั้ง ไม่มีการพัฒนาระบบอย่างจริงจัง

ด้านบุคลากรที่จัดการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นภายในแผนกฝึกอบรมและการศึกษาพิเศษ ไม่ได้มีการแบ่งส่วนการทำงานกันอย่างชัดเจนเหมือนศูนย์ฝึกอบรมทั่วไป เช่น ศูนย์พัฒนาอาจารย์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีการแบ่งส่วนงานหลายส่วนที่จะประสานการทำงานฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน ดังนั้นแผนกฝึกอบรมและการศึกษาพิเศษควรมีการแบ่งส่วนประสานการทำงาน เช่น ควรมีส่วนงานฝึกอบรม มีหน้าที่บริหารระบบและงานธุรการต่าง ๆ , ส่วนพัฒนาหลักสูตร มีหน้าที่จัดทำและพัฒนาหลักสูตร, ส่วนพัฒนาสื่อการฝึกอบรม มีหน้าที่ผลิตและพัฒนาสื่อการฝึกอบรม เป็นต้น

ด้านงบประมาณปัจจุบันมีการสรรหาทุนสำหรับการจัดการฝึกอบรมหลายวิธี เช่น เงินงบประมาณของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, เงินงบประมาณผลประโยชน์ทั้งของสถาบันและวิทยาเขต, งบประมาณจากหน่วยงานนอกสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, งบประมาณจากหน่วยงานเอกชน และเงินจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งการสรรหาเงินทุนสนับสนุนปัจจุบันหลายวิทยาเขตมีปัญหา คือรอเงินสนับสนุนเฉพาะจากส่วนกลาง คืองบประมาณของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเท่านั้น หากไม่ได้เงินสนับสนุนวิทยาเขตนั้นก็เลยไม่จัดการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งแต่ละวิทยาเขตเองสามารถขอเงินสนับสนุนได้หลายทางหากมีความมุ่งมั่นและมีการส่งเสริมด้านนโยบายอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันมีนโยบายต้องการให้แต่ละวิทยาเขตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สามารถพึ่งพาตนเองได้ เพราะจำนวนเงินงบประมาณแผ่นดินที่จัดสรรลงมายังสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเองก็มีอัตราลดลง และการจัดฝึกอบรมวิชาชีพนี้ก็เป็นวิธีการหนึ่งที่จะสร้างทุนพึ่งพาตัวเองได้ หากมีการพัฒนาระบบและวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณหรือทุนในการฝึกอบรมอย่างจริงจัง

ด้านการหาความต้องการฝึกอบรมในปัจจุบันมีวิธีการหลายวิธีการ เช่น การส่งแบบสอบถามความต้องการไปยังชุมชนต่าง ๆ , การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบและให้ติดต่อแสดงความต้องการในการฝึกอบรม หรืออาจมีความต้องการพิเศษจากหน่วยงานอื่นๆ แสดงความต้องการให้จัดฝึกอบรมวิชาชีพเฉพาะกลุ่ม เป็นต้น และนอกจากการหาความต้องการจากประชาชนแล้วยังต้องมีการสอบถามความต้องการจัดฝึกอบรมจากทางอาจารย์หรือวิทยากรภายในสถาบันเองด้วยว่า มีความพร้อมและมีความต้องการที่จะจัดฝึกอบรมเรื่องใดด้วย ซึ่งจาก

วิธีการหาความต้องการในปัจจุบันก็อาจเพียงพอที่จะทราบความต้องการในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพได้ดีพอสมควร

ด้านการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกฝึกอบรมวิชาชีพและการศึกษาพิเศษไม่ได้มีการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพของตนเอง แต่จะนำเนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ได้จากการสอนของอาจารย์มาประยุกต์ใช้เท่านั้น หากแผนกฝึกอบรมวิชาชีพมีการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพเฉพาะหลักสูตรระยะสั้น และออกแบบการฝึกอบรม เทคนิควิธีการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม เกณฑ์ประเมินผลการเรียนรู้ และระยะเวลาที่เป็นเฉพาะการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นแล้ว จะทำให้การฝึกอบรมมีมาตรฐาน อาจส่งผลให้สามารถประเมินผลการฝึกอบรมว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพหรือไม่ได้อย่างชัดเจน

การดำเนินการฝึกอบรมปัจจุบันสามารถดำเนินการได้โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานฝึกอบรมขึ้นในแต่ละครั้งที่มีการฝึกอบรม ควรมีการแบ่งคณะกรรมการออกเป็น 2 ส่วนคือ คณะกรรมการจัดทำโครงการฝึกอบรม และคณะกรรมการดำเนินการฝึกอบรม ซึ่งอาจจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การประเมินผลและการติดตามผล มีการประเมินผลโครงการฝึกอบรมวิชาชีพภายหลังจากการฝึกอบรมวิชาชีพเสร็จสิ้น แต่ไม่ได้มีการประเมินผลเกี่ยวกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม และไม่มี การติดตามผลของผู้เข้ารับการฝึกอบรมภายหลังจากฝึกอบรมจบแล้ว ทำให้ขาดข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพขึ้นในครั้งต่อไป

ตอนที่ 2 รายละเอียดระบบการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1. สรุประบบใหม่

ขั้นตอนในการสร้างระบบมีขั้นตอนดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ระบบ การวิเคราะห์ระบบเป็นการหาข้อมูลของระบบหรือการดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อทราบจุดเด่นและจุดด้อย และสภาพทั่วไปก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลงระบบใหม่

1.2 การสังเคราะห์ระบบ การสังเคราะห์ระบบเป็นการนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสร้างระบบใหม่ โดยการกำหนดองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ ทิศทาง และลำดับขั้นตอนของระบบใหม่

1.3 การสร้างแบบจำลองระบบ การสร้างแบบจำลองเป็นขั้นการสื่อสารระบบที่สร้างใหม่ เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้โดยการเขียนแบบจำลองแบบใดแบบหนึ่ง

1.4 การทดสอบระบบ เมื่อได้พัฒนาระบบด้วยการกำหนดขั้นตอนและแสดงออกมาในรูปแบบจำลองแล้ว จะต้องนำระบบที่ได้ใหม่ตามวัตถุประสงค์ในการทดสอบครั้งนี้มาดำเนินการทดสอบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถในการจัดระบบ และการฝึกอบรมวิชาชีพชี้แนะและให้ความคิดเห็นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดระบบเป็นการวางแผนพัฒนาระบบใหม่หรือปรับปรุงระบบเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ด้วยการกำหนดปรัชญา ปณิธาน นโยบาย จุดมุ่งหมาย องค์กรประกอบ ภาระหน้าที่ ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ ขั้นตอน ปัจจัยเกื้อหนุน และการประเมินควบคุมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

2. องค์ประกอบระบบใหม่

องค์ประกอบของระบบมี 4 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และผลย้อนกลับ

2.1 องค์ประกอบของปัจจัยนำเข้า (Input)

2.1.1 ปรัชญา ปณิธาน และนโยบายการฝึกอบรมวิชาชีพ

2.1.2 บุคลากรฝ่ายจัดฝึกอบรม

2.1.3 ความจำเป็นในการฝึกอบรม

2.1.4 ข้อมูลที่เกี่ยวกับงานที่ต้องฝึกอบรม

2.1.5 วัตถุประสงค์การฝึกอบรม

2.1.6 หลักสูตรการฝึกอบรมและเทคนิคการฝึกอบรม

2.1.7 โครงการฝึกอบรม ช่วงเวลาและระยะเวลาในการฝึกอบรม วิทยากร ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สถานที่ฝึกอบรม งบประมาณในการฝึกอบรม

2.2 องค์ประกอบของปัจจัยกระบวนการ (Process)

2.2.1 การดำเนินการฝึกอบรม

2.3 องค์ประกอบของปัจจัยผลลัพธ์ (Output)

2.3.1 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรม

2.3.2 การประเมินและการติดตามผล

2.4 ผลย้อนกลับ (Feedback)

2.4.1 ข้อมูลป้อนกลับภายใน

2.4.2 ข้อมูลป้อนกลับภายนอก

3. การกำหนดขั้นตอนของระบบ

จากองค์ประกอบของระบบที่ได้มาสามารถกำหนดขั้นตอนการฝึกอบรมวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปรัชญา ปณิธาน และนโยบายการฝึกอบรม

ขั้นที่ 2 กำหนดบุคลากรฝ่ายจัดฝึกอบรม

ขั้นที่ 3 การกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรม

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึกอบรม

ขั้นที่ 5 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

ขั้นที่ 6 การสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม และกำหนดเทคนิคการฝึกอบรม

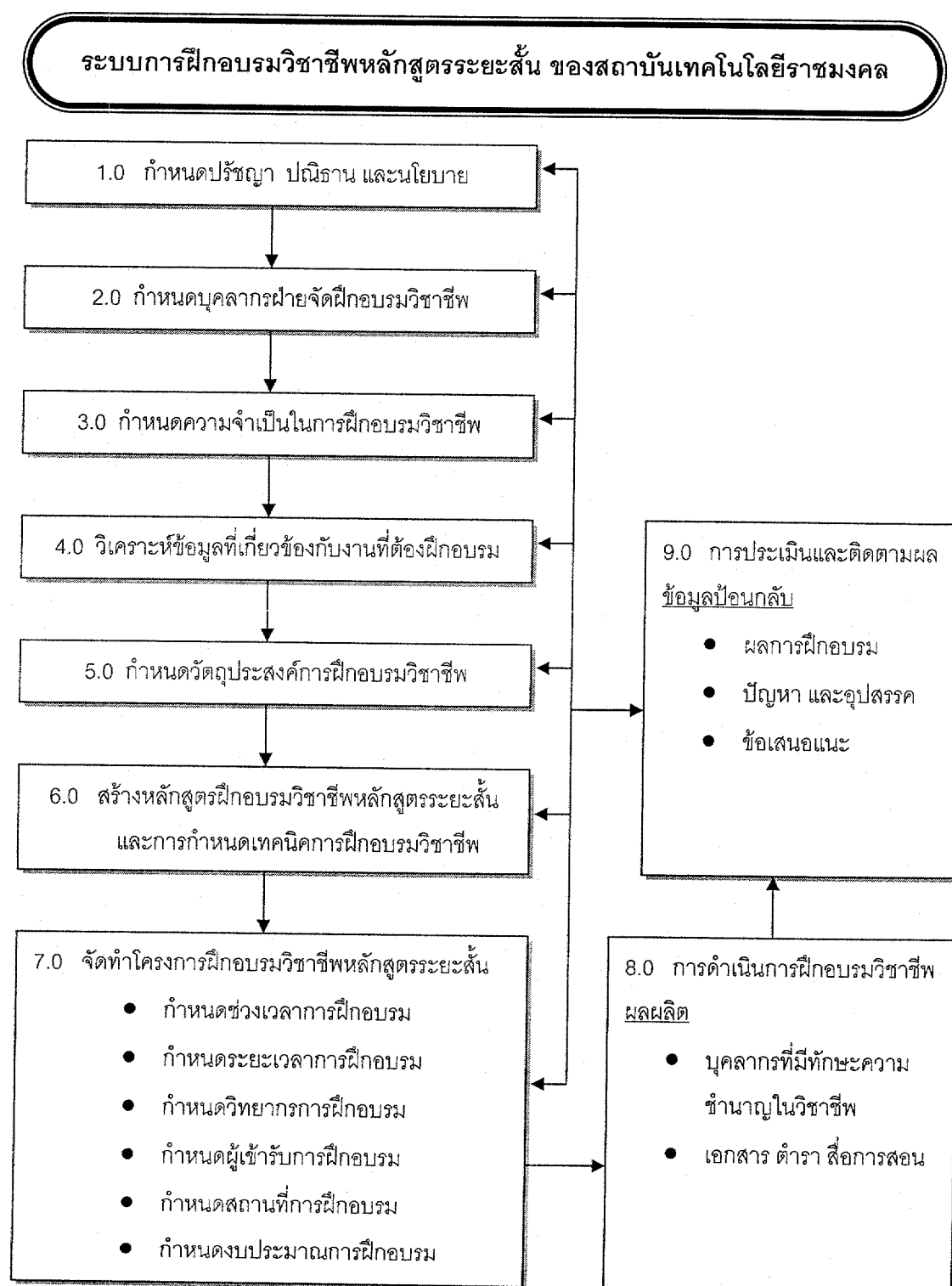
ขั้นที่ 7 การจัดทำโครงการฝึกอบรม การกำหนดช่วงเวลา และระยะเวลาการฝึกอบรม

การกำหนดวิทยากร ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สถานที่ และงบประมาณการฝึกอบรม

ขั้นที่ 8 การดำเนินการฝึกอบรม

ขั้นที่ 9 การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม

4. แบบจำลองระบบการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ภาพที่ 5 ระบบการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

5. การกำหนดทิศทาง และความสัมพันธ์ของระบบ

ขั้นที่ 1 การกำหนดปรัชญา ปณิธาน และนโยบายของการฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นขั้นตอนการกำหนดกรอบความคิดของระบบ และรายละเอียดของระบบการฝึกอบรม โดยในแต่ละหลักสูตรของโครงการฝึกอบรม จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน นโยบายของโครงการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

ปรัชญา

การฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น เสริมความรู้ สร้างทักษะ และเจตคติที่ดีต่อสังคมฯ ช่วยสร้างอาชีพให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

ปณิธาน

มุ่งเป็นผู้นำด้านการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อสังคมฯ และสร้างอาชีพให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

นโยบาย

1. ส่งเสริมการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นให้แก่ประชาชนทั่วไปทุกสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาด
2. ส่งเสริมให้มีการกระจายความรู้ด้านวิชาชีพสู่ชุมชน ประชาชนทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างทั่วถึง
3. ส่งเสริมสถาบันมีการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน
4. ส่งเสริมให้อาจารย์ทุกสาขาวิชาภายในสถาบันมีการจัดหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นอย่างน้อยหน่วยงานละ 1 โครงการต่อปี
5. พัฒนาศักยภาพด้านการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีความรู้ด้านการใช้สื่อการสอนภาษาต่างประเทศ และคอมพิวเตอร์

ขั้นที่ 2 การกำหนดบุคลากรฝ่ายจัดการฝึกอบรม เป็นขั้นตอนกำหนดบุคลากรเพื่อดำเนินการจัดการฝึกอบรมวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้นตามขั้นตอนการฝึกอบรม

บุคลากรฝ่ายจัดการฝึกอบรมควรประกอบด้วยคณะกรรมการจัดทำโครงการฝึกอบรม และคณะกรรมการดำเนินการฝึกอบรม โดยคณะกรรมการประกอบด้วย บุคลากรที่คัดเลือกมาจาก แผนกวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการฝึกอบรม แผนกการเงิน แผนกเอกสารการพิมพ์ แผนกเทคโนโลยีการศึกษา เจ้าหน้าที่ประจำแผนกฝึกอบรม

ขั้นตอนการสรรหาบุคลากรฝ่ายจัดการฝึกอบรม

1. แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ที่มีประสบการณ์ฝึกอบรม
 2. กรรมการสรรหาเสนอชื่อพร้อมประวัติต่อคณะกรรมการสรรหา
 3. ส่งจดหมายทาบทามเพื่อเชิญร่วมทำงาน
 4. นำเสนอผลงานและข้อมูลการทำงาน
 5. แต่งตั้งคณะกรรมการสัมภาษณ์
 6. ทำสัญญาจ้างงาน หรือคำสั่งปฏิบัติราชการ
- บุคลากรฝ่ายจัดฝึกอบรมควรมีคุณสมบัติดังนี้

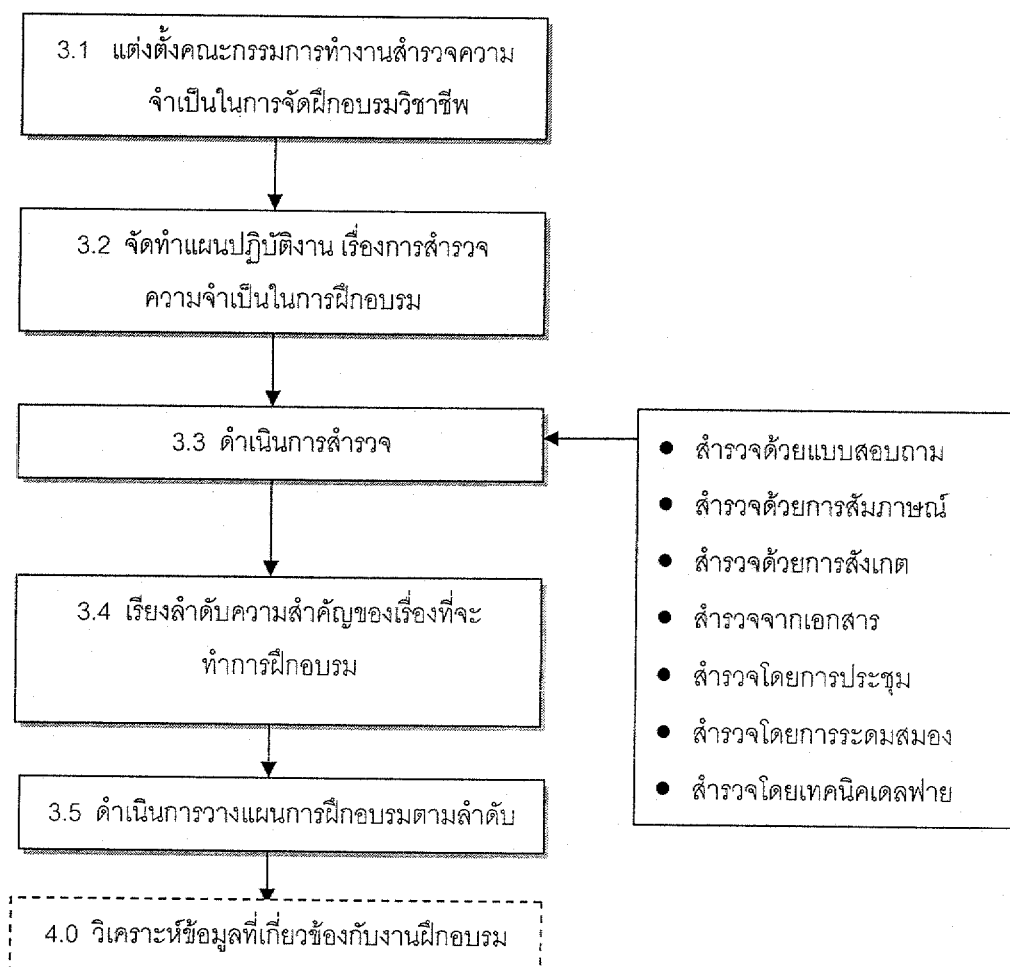
1. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
2. มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในองค์ความรู้นั้นๆ
3. มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่สูง
4. มีประสบการณ์ในการจัดฝึกอบรม
5. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
6. มีทักษะด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ
7. มีความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล
8. จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ขั้นที่ 3 การกำหนดความจำเป็นในการจัดฝึกอบรม เป็นการวิเคราะห์เพื่อทราบว่ามี ความจำเป็นต้องจัดการฝึกอบรมวิชาชีพให้สามารถปฏิบัติได้อย่างมีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ในเรื่องใดบ้าง งานมีลักษณะอย่างไร ผู้ใดบ้างที่ต้องฝึกอบรม

ขั้นตอนการกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรม

- 3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการทำงานสำรวจความจำเป็นในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพ
- 3.2 จัดทำแผนปฏิบัติงาน เรื่องการสำรวจความจำเป็นในการฝึกอบรม
- 3.3 ดำเนินการสำรวจ
- 3.4 เรียงลำดับความสำคัญของเรื่องที่จะทำการฝึกอบรม
- 3.5 ดำเนินการวางแผนการฝึกอบรมตามลำดับ

3.0 การกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

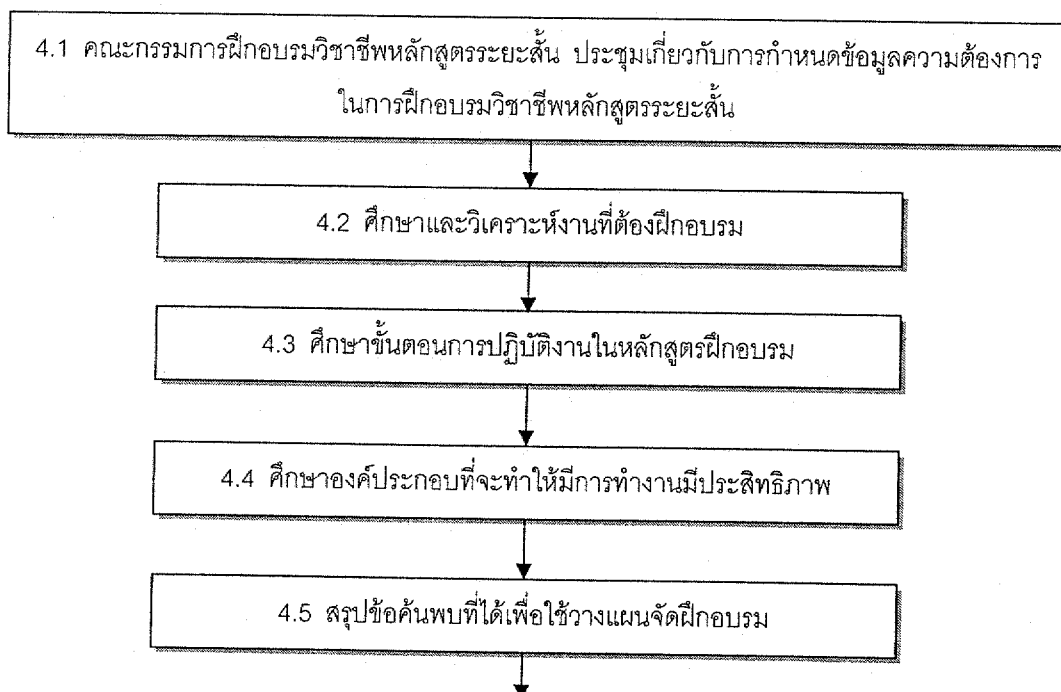
ภาพที่ 6 ขั้นตอนการกำหนดความจำเป็นในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพ

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึกอบรม เป็นการจำแนกลักษณะงานในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อระบุให้ชัดเจนว่าแต่ละงานที่จะต้องอบรมมีงานย่อยและขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง เพื่อทราบงานในขั้นตอนที่สำคัญที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในระดับใด จะทำให้ผู้สร้างหลักสูตรสามารถจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับงานได้

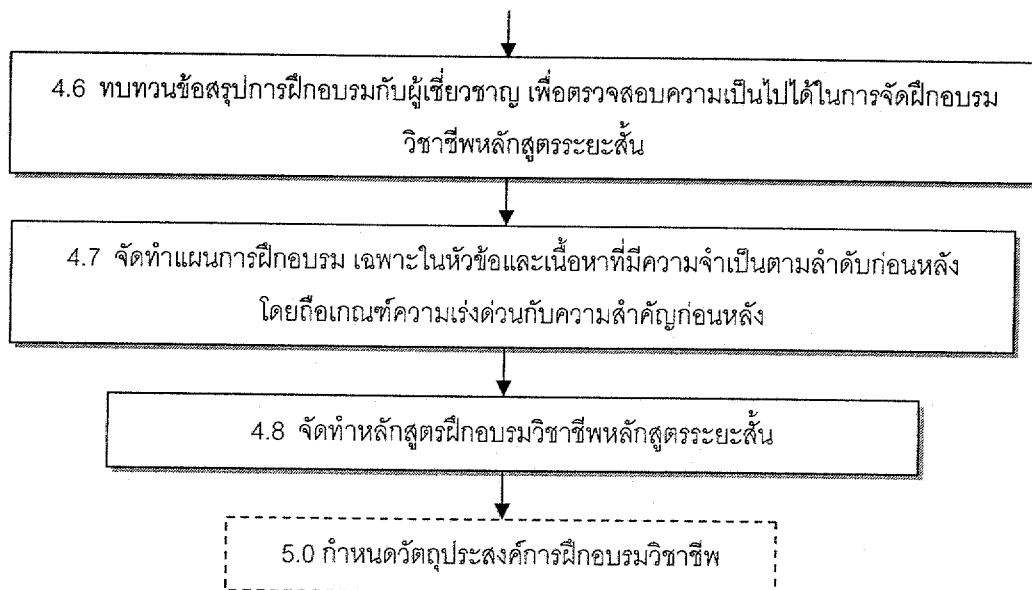
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึกอบรม

- 4.1 คณะกรรมการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ประชุมเกี่ยวกับการกำหนดข้อมูลความต้องการในการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
- 4.2 ศึกษาและวิเคราะห์งานที่ต้องฝึกอบรม
- 4.3 ศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงานในหลักสูตรฝึกอบรม
- 4.4 ศึกษาองค์ประกอบที่จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ
- 4.5 สรุปข้อค้นพบที่ได้เพื่อใช้วางแผนจัดฝึกอบรม
- 4.6 ทบทวนข้อสรุปการฝึกอบรมกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น
- 4.7 จัดทำแผนการฝึกอบรม เฉพาะในหัวข้อและเนื้อหาที่มีความจำเป็นตามลำดับก่อนหลัง โดยถือเกณฑ์ความเร่งด่วนกับความสำคัญก่อนหลัง
- 4.8 จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

4.0 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึกอบรม

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึกอบรม

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึกอบรม (ต่อ)

ขั้นที่ 5 การกำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรม เป็นการกำหนดสภาพที่ต้องการให้ผู้รับการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในด้านใด โดยกำหนดเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดและสังเกตได้ ตลอดจนสามารถนำความรู้ความชำนาญที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้ในงานหรือวิชาชีพที่ทำงานอยู่หรือที่สนใจ

วัตถุประสงค์

- 5.1 มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติการในวิชาชีพที่เข้ารับการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.2 มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ ในวิชาชีพนั้น ๆ
- 5.3 มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถประยุกต์ใช้สูตร วิธีการทำ อุปกรณ์ และเครื่องมือในวิชาชีพนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.4 มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่ตนศึกษา
- 5.5 มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ วางแผน และนำความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ได้จริง
- 5.6 มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคุณธรรม จรรยาบรรณในสาขาวิชาชีพที่ตนฝึกอบรม

ขั้นที่ 6 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม และการกำหนดเทคนิคการฝึกอบรมเป็น
การจำแนกงานและกำหนดวิธีการดำเนินการสำหรับแต่ละภาระงานตั้งแต่วัตถุประสงค์ เนื้อหา
กิจกรรม วัตถุประสงค์ และรายละเอียดอื่นๆ เพื่อที่จะเสริมความรู้ ความสามารถให้ได้ผลตาม
ต้องการ

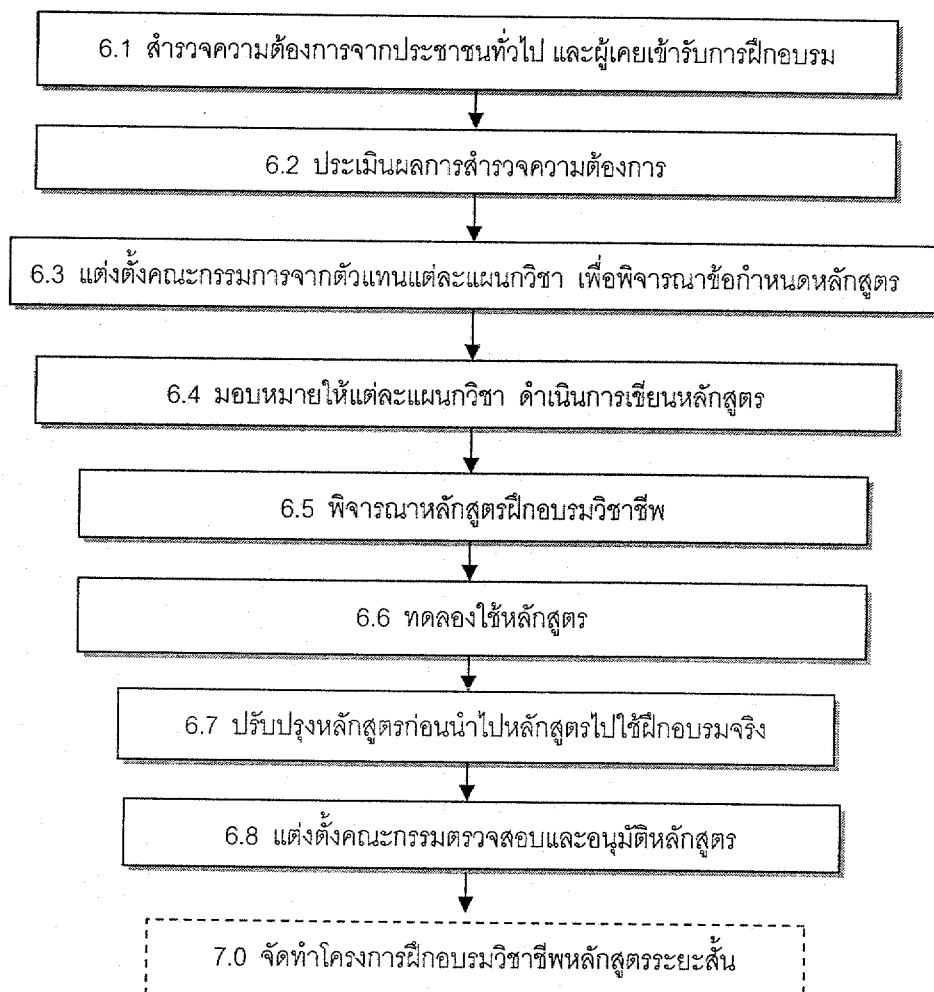
- 6.1 สำรวจความต้องการจากประชาชนทั่วไป และผู้เคยเข้ารับการฝึกอบรม
- 6.2 ประเมินผลการสำรวจความต้องการ
- 6.3 แต่งตั้งคณะกรรมการจากตัวแทนแต่ละแผนกวิชา เพื่อพิจารณาข้อกำหนด

หลักสูตร

- 6.4 มอบหมายให้แต่ละแผนกวิชา ดำเนินการเขียนหลักสูตร
- 6.5 พิจารณาหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพ
- 6.6 ทดลองใช้หลักสูตร
- 6.7 ปรับปรุงหลักสูตรก่อนนำไปหลักสูตรไปใช้ฝึกอบรมจริง
- 6.8 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและอนุมัติหลักสูตร
- 6.9 กำหนดเทคนิคและสื่อการฝึกอบรมวิชาชีพ สามารถทำได้ ดังนี้
 - 6.9.1 เชิงปฏิบัติการ
 - 6.9.2 เชิงสาธิต
 - 6.9.3 การบรรยาย
 - 6.9.4 แบบรายบุคคล
 - 6.9.5 การสอนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
 - 6.9.6 กลุ่มย่อย
 - 6.9.7 ระดมความคิด
 - 6.9.8 การให้แบบฝึกหัด
 - 6.9.9 ศึกษาและดูงานนอกสถานที่

สำหรับเทคนิคการฝึกอบรมนั้นไม่มีข้อกำหนดแน่นอน ขึ้นอยู่กับผู้สอนหรือวิทยากรแต่
ละรายวิชาชีพนั้นจะนำเทคนิคและสื่อการฝึกอบรมใดไปประยุกต์ใช้ตามเนื้อหาของหลักสูตร หาก
ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแนะนำสำหรับหลักสูตรวิชาชีพให้ใช้วิธีสอนเชิงปฏิบัติการ และ
การสาธิต เป็นหลัก ส่วนเทคนิคการสอนอื่นๆ ผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม

6.0 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม และการกำหนดเทคนิคการฝึกอบรม

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึกอบรม

ขั้นที่ 7 การจัดทำโครงการฝึกอบรม การกำหนดช่วงเวลาและระยะเวลาการฝึกอบรม วิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น กำหนดวิทยากร ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สถานที่ฝึกอบรม และงบประมาณการฝึกอบรม เป็นการจัดทำโครงการสำหรับการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นล่วงหน้า มีความครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแต่ละหลักสูตรวิชาชีพ

7.1 ขั้นตอนการจัดทำโครงการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

7.1.1 เขียนโครงการ

7.1.2 นำเสนอโครงการต่อสถาบัน หรือหน่วยงานที่ขอทุนสนับสนุนการฝึกอบรม

7.1.3 จัดเตรียมงานฝึกอบรม

7.1.4 ดำเนินการฝึกอบรม

7.1.5 ประเมินผลและติดตามผล รายงานผลการดำเนินการต่อสถาบันหรือหน่วยงานที่ขอทุนสนับสนุน

7.2 กำหนดช่วงเวลาการฝึกอบรม

7.2.1 ช่วงเวลาเสาร์-อาทิตย์

7.2.2 ช่วงเวลาหลังเวลาราชการ

7.2.3 ช่วงวันหยุดราชการ

7.2.4 ช่วงเวลาปิดภาคเรียน

7.3 กำหนดระยะเวลาฝึกอบรม

7.3.1 ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ควรมีระยะเวลาฝึกอบรมรวมไม่เกิน 8 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 3 ชั่วโมง หรือทั้งหลักสูตรประมาณ 24 ชั่วโมง

7.4 กำหนดวิทยากรฝึกอบรม

7.4.1 บุคลากรภายในสถาบัน

7.4.2 บุคลากรภายนอกสถาบัน

7.5 คุณสมบัติวิทยากร ควรมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งข้อ

คือ

7.5.1 มีความรู้ และเชี่ยวชาญในหลักสูตรวิชาชีพที่เปิดสอน

7.5.2 มีประสบการณ์ในการเป็นวิทยากรด้านการฝึกอบรมวิชาชีพ

7.5.3 มีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบประจำที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมวิชาชีพ

7.5.4 มีวุฒิการศึกษาตรงตามหลักสูตรวิชาชีพที่เปิดสอน

7.6 กำหนดผู้เข้ารับการฝึกอบรม

7.6.1 ผู้สนใจในเรื่องที่เปิดฝึกอบรม

7.6.2 บริษัท หน่วยงานต้นสังกัดส่งเข้ารับการฝึกอบรม

7.7 กำหนดสถานที่ฝึกอบรม

7.7.1 ห้องปฏิบัติการจริงภายในสถาบัน ที่มีเนื้อที่และอุปกรณ์พร้อมในการปฏิบัติงานจริง

7.7.2 มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย

7.8 กำหนดงบประมาณในการฝึกอบรม

7.8.1 งบประมาณผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรม

7.8.2 งบประมาณประโยชน์ของแต่ละวิทยาเขต

7.8.3 งบประมาณจากภาครัฐอื่นนอกสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

7.8.4 งบประมาณจากภาคเอกชน

ขั้นที่ 8 การดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น เป็นขั้นตอนการฝึกอบรมตามรายละเอียดต่างๆ ที่กำหนดไว้แล้ว โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้พัฒนาตามที่ต้องการ

ขั้นที่ 9 การประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรม เป็นการประเมินการดำเนินการฝึกอบรมและผู้เข้ารับการอบรมว่าเป็นไปตามที่คาดหวังเพียงใด และการติดตามผลผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ ทักษะปฏิบัติงานต่าง ตลอดจนทักษะมาปรับปรุงให้เกิดผลดีต่อฝึกอบรมวิชาชีพมากขึ้นเพียงใด

การประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

9.1 วางแผนการประเมินล่วงหน้า

9.2 วิธีการประเมินขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ประเมิน

9.3 การประเมินการเรียนรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม

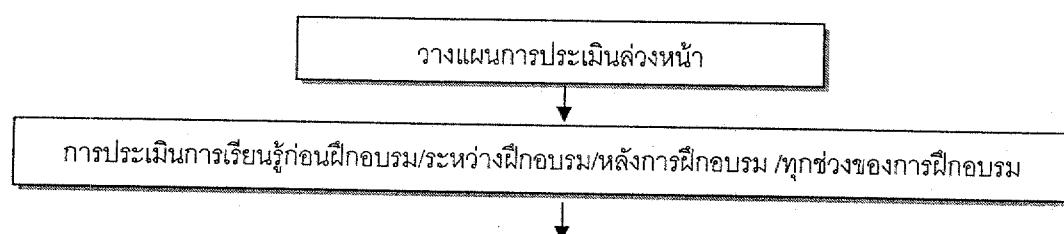
9.4 การประเมินผลต้องทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

9.5 การประเมินปฏิกิริยาตอบสนองต่อหลักสูตรควรประเมินทันทีหลังฝึกอบรม

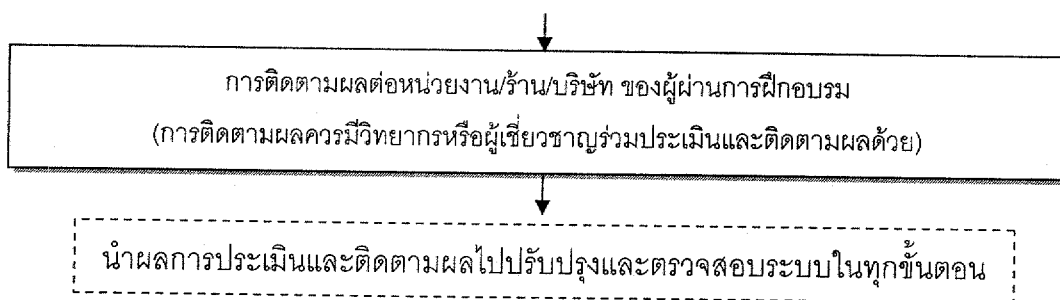
เสร็จ

9.6 การประเมินควรมีวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญร่วมประเมินและติดตามผลด้วย

9.0 การประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรมวิชาชีพ

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรมวิชาชีพ

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรมวิชาชีพ (ต่อ)

ตอนที่ 3 การนำไปใช้

1. เงื่อนไขการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหาร ได้แก่ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม คณบดีคณะต่างๆ ผู้อำนวยการวิทยาเขตต่างๆ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.2 ผู้รับบริการ ได้แก่ บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในการเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นหลักสูตรต่างๆ

1.3 เวลา ระบบที่จะนำไปใช้ควรคำนึงถึงระยะเวลาที่พัฒนาระบบขึ้นและระยะเวลานำระบบนี้ไปใช้ เพราะระบบนี้อาจเหมาะสมกับระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เวลาที่เปลี่ยนแปลงไปอาจทำให้กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรมไม่เหมาะสมกับเวลา

1.4 โครงสร้างพื้นฐาน ในการนำระบบไปใช้ในแต่ละวิทยาเขต หากมีขั้นตอนใดที่นำไปปฏิบัติแล้วได้ประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควรก็สามารถลดหรือเพิ่มขั้นตอนย่อยๆ ในแต่ละขั้นตอนของขั้นตอนหลักได้ แต่จะต้องยึดขั้นตอนหลักและองค์ประกอบเดิมเป็นเกณฑ์เปลี่ยนแปลงไม่ได้

2. มาตรการและวิธีการนำไปใช้

มาตรการและวิธีการนำไปใช้ควรมีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล แจกจ่ายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและมีการประชุมชี้แจงผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจและพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ในการปฏิบัติงานจริง ซึ่งเมื่อนำมาใช้หากการปฏิบัติงานขั้นตอนของระบบที่วางไว้ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงสามารถปรับเปลี่ยนขั้นตอนต่างๆ ให้เหมาะสมและสามารถปฏิบัติงานได้เมื่อทำการแก้ไขขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต้องมาปรับแก้ในเอกสารที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติ

3. การประเมิน

เมื่อตกลงนำระบบการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเข้ามาใช้ในการดำเนินงานการฝึกอบรมวิชาชีพของสถาบันต้องมีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานว่าปฏิบัติตามแผนที่วางไว้หรือไม่โดยประเมินผลจาก

3.1 การประเมินการปฏิบัติงานภายในแผนกฝึกอบรม เป็นการประเมินและตรวจสอบว่ามีการปฏิบัติงานตามระบบกันอย่างชัดเจนหรือไม่ ซึ่งจะต้องตรวจสอบความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานและความถูกต้องในการปฏิบัติงาน การประเมินจะประเมินภายหลังจากเริ่มใช้งานระบบไปแล้วระยะหนึ่ง และจะมีการประเมินเป็นระยะ

3.2 การประเมินการปฏิบัติการภายนอกแผนกฝึกอบรม เป็นการประเมินและตรวจสอบว่าบุคคลที่เข้ารับการฝึกอบรมนั้นสามารถออกไปปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยอาจมีการสุ่มตัวอย่างและส่งแบบสอบถามเพื่อประเมินผล หรือสัมภาษณ์หัวหน้างานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นต้น